І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

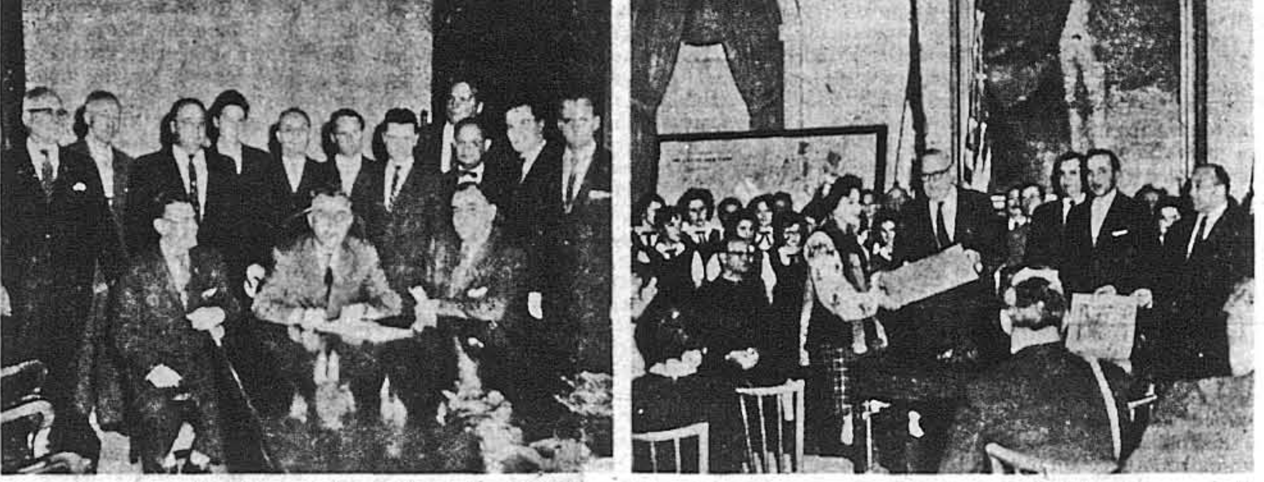
СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 18. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 28-го СІЧНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 28, 1960 No. 18. VOL. LXVII.

ПРЕЗИДЕНТ СТВЕРДЖУЄ ВЕЛИКІ ДОСЯГНЕННЯ ЗДА В МІЖПЛЯНЕТНИХ ДОСЛІДАХ

Вашингтон. — Головною темою питань і відповідей під час пресової конференції президента Айзенгавера, відбутої у вівторок дня 26-го січня ц. р., була справа американських міжплянетних дослідів і астронавтики. Президент заявив, що в тих ділянках З'єдинені Держави Америки можуть похвалитися подивугідними досягненнями й успіхами, і що американці не мають ніякої причини соромитися за цю ділянку. Особливо ж у наукових дослідах і спробах ЗДА мають великі успіхи, що ними вони у великій мірі перевищують Совєтський Союз. Тому теж, як ствердив Президент, не може бути мови про те, що ЗДА в обличчі совєтських міжплянетних досягнень втратили буцімто свій інтернаціональний престиж. Цим своїм ствердженням президент Айзенгавер заперечив заяву голови Інформаційної Аґенції ЗДА Джорджа В. Аллена, складену в п'ятницю минулого тижня перед палатною комісією для наукових космічних дослідів й астронавтики, що З'єдинені Держави Америки внаслідок свого відставання в міжплянетних дослідах зазнали великої втрати престижу в очах постороннього світу і що тепер світ дивиться на Совєтський Союз, як на передову силу в усіх ділянках науки і технології. У своїх відповідях журналістам Президент признав наявність деяких совєтських досягнень в ділянці міжплянетних дослідів, які розворушили уяву публічної опінії набагато більше, як тверда, добра і постійна праця американських науковців. Водночас із цим президент Айзенгавер підтримав заяву критикованого й атакованого тепер секретаря оборони ЗДА Гейтса, що нова оцінка ракетних досягнень базується на краших і більш достовірних даних, а не тільки на здогадах чи комбінаціях. Президент ствердив, що американська розвідка випрацювала тепер успішніші методи встановлювання мілітарних досягнень і мілітарного розвитку евентуальних майбутніх супротивників ЗДА і що є цілком слушні підстави для того, щоб не змішувати фактичного стану у продукції ракет з досягненнями в ділянці міжплянетних дослідів. Тієї ж самої справи торкнувся теж і голова американської Центральної Розвідчої Аґенції Аллен В. Доллес, який ствердив, що Совєти використовують пропаґандивно свої досягнення в ділянці космічних дослідів чи й у продукції далекосяжних ракет, щоб викликати враження своєї мілітарної переваги в усіх мілітарних ділянках. Міжконтинентальні балістичні ракети не є єдиною вирішальною зброєю і навіть евентуальна перевага у цій ділянці ще не визначає мілітарної переваги в цілому. Водночас із тим Аллен Доллес ствердив, що немає мови про якусь зміну методів американської розвідки в оцінюванні мілітарної сили майбутніх противників ЗДА, а тільки про їх покращання й удосконалення.

Проклямації Дня Української Незалежности в Ню Джерзі і Ню Йорку

Губернатор стейту Ню Джерзі, Роберт Б. Майнер, підписує проклямацію Дня Української Незалежности в цьому стейті в приявності української делеґації. Підписання проклямації відбулося в стейтовому капітолі в Трентові 19-го січня ц. р.

Діючий заступник хворого тоді посадника Ню Йорку, п. Де Люка, підписавши в імені посадника проклямацію Дня Української Незалежности, приймає переданий йому з цієї нагоди український прапор.

КОНҐРЕСМЕНИ І СЕНАТОРИ ПРОДОВЖУЮТЬ СВОЇ ЗАВВАГИ НА ТЕМУ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Вашинґтон. — Конґресовий Протокол (Рекорд) із нарад Сенату і Палати Репрезентантів в понеділок 25-го січня приносить дальші записи заввваг сенаторів і конґресменів на тему 42-их роковин проголошення незалежности Української Народної Республіки та 41-их роковин соборности Української Держави. Довшу заяву на цю тему склав в Сенаті сенатор Діркесен, подаючи до протоколу також статтю з „Українського Бюлетеню", а в Палаті Репрезентантів зголосили свої завваги на тему роковин проголошення української державної незалежности дальших 13 конґресменів. Раніше свої завваги на цю тему висловило 39 конґресменів і 5 сенаторів.

Українці Торонта врочисто відзначили роковини 22-го січня

Торонто, Канада. — Місцева канадійська преса подає звідомлення про святкування роковин української державної незалежности і соборности, що відбулося тут в Массі Голл в неділю 24-го січня в приявності 2,000 осіб та з участю д-ра Степана Витвицького, президента Української Народної Республіки в екзилі. Місцевий „Ди Гловб енд Мейл" з 25-го січня подає довші цитати з промови д-ра Витвицького про значення актів 22-го січня для української та світової історії і про безуспішні комуно-московські зусилля послабити ідею української незалежности. Опісля в інтерв'ю д-р Витвицький заявив, що „полум'я надії на вільну Україну палає ясно в Торонті".

Республіканці обурені нападом демократів на Ніксона

Вашинґтон. — Республіканські члени Конґресу обурені нападом сенаторів-демократів на віце-президента Ричарда М. Ніксона на прийнятті у Вашинґтоні. Провідник республіканської меншости в Палаті Чарлз А. Галлек обороняв віце-президента тим, що хвалив „здорову політику республіканців", яку ведеться зі становища дійсно державного, а не так, як це роблять демократи, які ніколи не є послідовні в своїх діях. В Сенаті в обороні Ніксона виступив провідник республіканської меншости в тій палаті сенатор Еверетт Діркесен, який сказав, що вершком нечесної критики віце-президента є те, що сенатор Гюберт Г. Гомфрі назвав Ніксона „нелітнім злочинцем". Сенатор Діркесен казав: „Богу дякувати, що віце-президент є людиною стабільних поглядів і характеру і є стриманий в реакціях та не вживає таких слів, як сен. Гомфрі". Сенатор-республіканець із Ню Йорку Кеннет Б. Кітінґ казав, що демократи в своїх атаках пішли найнижчою дорогою, а Ніксон іде „горою" і займається державними справами, а не особистими атаками на своїх політичних противників.

АФП-КІО проти економічної політики республіканців

Вашинґтон. — Комітет економічної політики при Американській Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій опублікував гостру заяву, в якій критикує бюджетове звернення президента Айзенгавера та всю економічну політику уряду. В цій заяві стверджується, що уряд Президента не зміг за 7 років розв'язати такої справи як існування поважного числа безробітних, які творять аж 5 відсотків всіх робітничих сил країни. В заяві твердиться, що одна п'ята продукційної можливости країни не є використана, бо уряд не дбає про це. — „Америка не потребує того, щоб і надалі був обмежений бюджет і така фінансова політика, яка під час сімох років спричинила аж дві економічні знижки. Америка потребує позитивного підходу до справи, щоб уряд старався розв'язати справу міської людности в цій декаді, що починається". Заява кінчається вимогою, щоб Конґрес відкинув шкідливу для країни економічну політику уряду, яка не розуміє потреб народу і яка припинює економічний ріст країни.

В Ню Йорку плянують збудувати Світовий Центр Торгівлі коштом $ 250 мільйонів

Ню Йорк. — Окреме товариство, яке старається про розбудову долішньої частини міста запропонувало посадникові Ню Йорку Робертові Ваґнерові коштом 250 мільйонів долярів збудувати на 13.5 акрах землі над Східньою рікою побіч фінансового дистрикту новий Світовий Центр Торгівлі. Цей центр складався б із таких головних будівель: 70-поверховий дім, в якому були б бюра і який був би одночасно готелем; 6-поверхова будівля для міжнародної торгівлі і для міжнародних виставок; центральний будинок для біржі, в якому могла б знайти приміщення нюйоркська біржа. Посадник Ваґнер підтримує цей проєкт, над яким мають відбутися наради між проєктодавцем, губернатором Ню Йорку Рокефеллером і губернатором Ню Джерзі Майнером та представниками двостейтової комісії для справ Нюйоркського порту.

ЗДА й Англія запропонують Совєтам компроміс в справі атомових досвідів

Женева. — ЗДА й Англія, які вже від 31-го жовтня 1958 року переводять з Совєтами конференцію в справі припинення дальших штучних атомово-водневих вибухів, виготовили плян нового компромісу, що його запропонують Совєтам на одному з найближчих засідань — твердить преса. Західні держави мають запропонувати, щоб договір про припинення атомових досвідів охоплював всякі досвіди на поверхні землі та великі підземні досвіди, такі, що їх безсумнівно можна перевірити існуючими інструментами. Зате у тому договорі тимчасово були б вийняті з-під заборони малі підземні досвіди. Однак у договорі сказано б, що треба удосконалювати технічні способи, які змогли б контролювати й найменші підземні досвіди, що їх додатково заборонено б. Совєти до цього часу відмовлялися від пропозицій підписати договір про частинну заборону атомових експериментів та настоювали на повну і генеральну заборону. Зате ЗДА твердили, що поки нема безсумнівно певних можливостей контролювати підземні вибухи, вони не підпишуть такого договору, що його Совєти могли б зламати і тайком, некотрольовані, переводити далі свої експерименти під землею. На цьому пункті застрягла Женевська конференція. Невідомо, чи большевики погодяться на згаданий новий проєкт компромісу.

Президент Індії закликає до „вічної сторожности" з уваги на Китай

Ню Делі. — Президент Індії Раєндра Прасад перестеріг своїх земляків, що індійський нарід мусить бути „з'єднаний і готовий" з уваги на комуно-китайську аґресію на північно-індійському кордоні. „Хоч наша віра в мир і мирне співіснування — казав 75-літній індійський президент — є далі непохитна, проте не можемо дозволити собі на легковаження факту, що вічна сторожкість є ціною, яку нація платить за свою свободу". Ця залва Раєндри Прасада викликала здивування тому, що функції індійського президента обмежені до репрезентації і він здебільша відхиляється від складання будь-яких політичних заяв, вважаючи, що це обов'язок прем'єра Неру. Раєндра Прасад промовляв до індійського народу через радіо в навечер'я 10-річчя індійської самостійности. Поміж привітаннями, які з цієї нагоди наспіли до індійського уряду від усіх країн світу, є також облудне привітання від комуно-китайського прем'єра Чу Ен-лая, який, підписавши з Індією „5 принципів мирного співіснування" доказав їх практичну вартість аґресією проти Індії, зайнявши коло 6.000 кв. миль гірського прикордонного обширу та вимагаючи 40.000 кв. миль.

Захід приготовляє своє становище в справі міжнародного роззброєння

Вашинґтон. — В минулий понеділок почались наради представників 5-ох західніх держав — ЗДА, Англії, Франції, Італії і Канади — які братимуть участь в східньо-західній новій міжнародній конференції роззброєння, що почнеться 15 березня ц. р. у Женеві. З комуністичного боку візьмуть там участь також 5 держав, які проте не потребують нічого раніше узгіднювати, бо єдиний авторитетний голос матимуть там большевики, а чотири сателіти — це тільки декораційна прикраса задля маніфестування „паритету" — себто рівноправности комуністичних і вільних країн в проблемі міжнародного роззброєння. Часописні коментатори пригадують при цій нагоді, що останній одностайний західній плян міжнародного роззброєння був предл'явлений на Лондонській конференції літом 1957 року, а його головним речником був Герольд Стассен, тодішній дорадник Президента у справах роззброєння. Цей плян передбачав ступневе, контрольоване й пропорційне роззброєння в ділянці звичайних та новітніх родів зброї. Совєти відкинули той плян, навіть не розглянувши його в деталях. Опісля Захід погодився „розбити" той одностайний плян на частини, відділивши від нього проблему атомових досвідів і завдяки цьому від 31 жовтня 1958 р. йде у Женеві конференція, про атомові досліди, яка і досі не дала позитивного висліду.

СПІР МІЖ ПАРИЖЕМ І АЛЬЖИРОМ КРІПШАЄ — ФРАНЦІЇ ГРОЗИТЬ ДЕРЖАВНА КРИЗА

Париж. — Французько-альжирська ситуація стає щораз грізнішою і хаотичнішою та погрожує викликанням глибокої державної кризи у Франції. У самій середині міста Альжиру кілька тисяч важко озброєних французьких екстремістів отаборились за барикадами, здвигненими з вирваного із вуличних мостових каміння та перевернених авт автобусів. Цей збройний табір окружений вінком війська і одні на одних споглядають далеку, оминаючи збройний удар. Бунтарі зорганізували дві головні кватири — в університеті та одному державному будинку, що стоять в кварталі, перетвореному на своєрідну фортецю. На чолі одної головної кватири стоїть парляментарний посол П'єр Ляґайлярд, колишній парашутист, лідер скрайньо-правої політичної групи, яка пропаґує диктатуру, — на чолі другої кватири стоїть власник каварні Жозеф Ортіз, ніби демократ. Французький прем'єр Мішель Дебре тайком прилетів до Альжиру й протягом кількох годин конферував із генеральним делеґатом Полем Делюврієс, головним командантом французької армії в Альжирі генералом Морісом Шале та різними місцевими діячами, — а також двома вищеназваними лідерами французьких екстремістичних повстанців. Військові й цивільні власті в Альжирі свобідно пропустили їх з району барикад до державного будинку й назад та взагалі — очевидячки — ставляться з симпатією до бунтарів, які діють під гаслом „французького Альжиру". Ген. Моріс Шале й інші високі військовики в Альжирі буцім-то заявили прем'єрові Дебре, що вони не видадуть наказу стріляння до бунтарів. За опінією одного з військовиків, ліквідація силою збройного табору бунтарів та очищення міста з барикад коштувало б життя найменше 700 осіб. Прем'єр Дебре видав заклик до бунтарів, в якому підкреслив, що „нічого не осягнеться і все втратиться, якщо не буде привернений спокій", але той його заклик не мав ніякого практичного наслідку. Справа екстремістичних бунтарів покращала остільки, що в різних містах Альжиру відбулись прихильні їм вуличні демонстрації та що французький уряд з президентом де Ґолем на чолі виявив слабість, толеруючи так довго збройний бунт. Прем'єр Дебре, вернувшись до Парижу з Альжиру, буцім-то заявив президентові де Ґолеві, що він не підпише наказу до зліквідування бунту в Альжирі військово-поліційною силою, — та водночас зголосив готовість податися до димісії. Преса, аналізуючи ситуацію, стверджує, що президент де Ґоль або зречеться влади, або, покликавшись на відповідне місце в конституції, проголосить свою диктатуру. В кожному з тих випадків Франція ввійшла б в стан державної кризи. Якщо де Ґоль погодиться на відкликання своєї політичної програми щодо Альжиру — признання йому права самовизначення, чого власне й домагаються бунтівники, — то в Альжирі настане спокій і конфлікт між Парижем та французькими колоністами в Альжирі буде назверх зліквідований, зате буде загирений престиж де Ґоля в очах французів і цілого світу, проблема Альжиру знову стане актуальною міжнародною проблемою, а в цілому азійсько-африканському, зокрема мусульманському світі симпатії прихиляться в сторону найрадикальніших мусульманських альжирців. До того ж, міжнародна ситуація вимагає від Франції єдности і сили. Знайти вихід із теперішньої ситуації, який врятував би престиж де Ґоля, заспокоїв екстремістів та водночас не погіршив справи ліквідації війни в Альжирі з мусульманськими партизанами, — страшенне трудно і майже неможливо — доходять до песимістичного висновку пресові коментатори.

Камерун стане 83-ім членом Об'єднаних Націй

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй, зібрана в минулий вівторок 26 січня ц. р., одноголосно рішила поручити найближчій Генеральній Асамблеї прийняти Камерун до складу членства Об'єднаних Націй. Відповідний внесок зголосила Франція, а Тунісія той внесок підтримала. Засідання Ради Безпеки тривало три години і було виповнене промовами, з яких прославлювано Францію за заслуги для еманципування Камеруну із стадії колонії до стану самостійної держави. Камерун був проголошений державою 1 січня ц.р. Від останньої війни він знаходився під французьким вірчим управлінням з доручення ОН. На тому засіданні Ради Безпеки вперше, в характері обсерватора, був приявний дипломатичний представник Камеруну, його теперішній амбасадор у Парижі, Куог Мукурі, який для цієї цілі приїхав з Парижу до Ню Йорку. Найближча Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй збереться щойно в осені цього року.

Айзенгавер не передбачає репресій супроти Куби

Вашинґтон. — 26-го січня президент Айзенгавер два рази займався справою положення на Кубі, де прем'єр Фідель Кастро веде ворожу політику до ЗДА та недавно допустився образи американського уряду і народу, твердячи, що американці підтримують змовників, щоб скинути теперішній режим у Гавані. Президент заявив на пресовій конференції і крім того видав урядову заяву, в якій стверджує, що уряд ЗДА не буде вести жадних репресій проти Куби ані не буде вмішуватися у внутрішні справи тієї держави. Заява Президента, дуже поміркована в тоні, має на цілі: 1) Запевнити кубинський нарід в тому, що Америка є і надалі до нього приязна, і нічого не зробить, що пошкодило б тому народові. 2) Заява Айзенгавера має на цілі звернути увагу на події на Кубі всієї Західньої Півкулі. Цю заяву склав Президент після конференції із державним секретарем Крістіяном А. Гертером і відкликаним з Куби амбасадором Філіпом В. Бонсалем. Президент говорив про Кубу на пресовій конференції з драматичним зворушенням, протиставляючи діям Кастра приязнь американського уряду і народу у відношенні до кубинського народу.

31-го січня останній день, коли чужинці мусять зголошувати свої адреси

Нюарк, Н. Дж. — Уряд Іміграції та Натуралізації пригадує чужинцям, що 31-ий січня — це останній день, в якому чужинці в цій країні можуть ще зголосити свої адреси Урядові Іміграції і Натуралізації. Ці зголошення треба робити на окремій картці з 1960-го року, яку можна дістати в кожному поштовому уряді, і яку треба там також віддати після докладного виповнення. В самому тільки стейті Ню Джерзі минулого року 151,587 чужинців зголошувало свої адреси. За незголошення адреси грозить кара тюрми, гривна або депортація до тієї країни, звідки даний чужинець приїхав. За дітей у віці до 14-ох років зголошують адреси батьки або опікуни.

В АМЕРИЦІ

● **Американський Жидівський Комітет**, який в 1906 році заснував Інститут Людських Відносин, відвідав 25-го січня президента Айзенгавера в Білому Домі і передав йому номінацію на почесного члена того інституту за його заслуги для волі і миру у світі. Делеґація подарувала през. Айзенгаверові 54 томи книжок про взаємини між окремими національними групами, які є призначені для бібліотеки ім. Айзенгавера в Абілене, Кензас.

● **Провідники комітету**, які проєктують визначити квітку ЗДА, сенатор Джосеф Магоні і конґресмен Омар Вирлсон повідомили, що на основі опитувань, що їх перевело Товариство Продавців Квітів, рожа дістала 386,841 голос, щоб бути державною квіткою, гвоздик — 171,591, хризантема — 75,729, квіт кукурудзи — 12,788 а трава — 13,614 голосів. За рожу голосували у всіх стейтах, крім Гаваїв і Колорадо, які воліли б гвоздик.

● **Баритон Большой опери** в Москві Павел Лісіціян буде першим совєтським співаком, який гостинно виступить в Метрополітальній опері в Ню Йорку в „Аїді", яку гратимуть 3-го березня ц. р. Американський співак Джордж Лондон виступатиме в „Большой опері" в Москві.

● **Колишня вчителька** і колишня „перша леді" цієї країни пані Ф. Д. Рузвелт, 25-го грудня вчила 30-ох учнів і учениць в джуньйор Гай Скул в Брукліні, Н. Й., та рекомендувала їм багато читати та вивчати чужі мови, бо тому, хто багато знає, „стає світ інтереснішим". Пані Рузвелт відвідала цю школу на запрошення вчителя Ірвінґа Дж. Словна. Вона висловила надію, що світ не знищить себе, хоч знає, як це зробити.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Урочисту пленарну** конференцію присвячену пам'яті Гетьмана Івана Мазепи з нагоди 250-річчя його смерти влаштовує Українська Вільна Академія Наук у ЗДА в суботу, дня 30-го січня ц. р., о год. 7-ій вечора в залі Українського Інститут Америки при 2 Іст 79-а вул. в Ню Йорку. У програмі конференції доповіді: поф. Оскар Галецький (Колумбійський і Фордгамський університети) — „Польща за часів гетьмана Мазепи", проф. Олександер Оглоблин — „Мазепа і Москва", проф. Дам'ян Горняткевич — „Українське мистецтво в добу гетьмана Мазепи".

● **Основуючі Збори** Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Пассейк, Н. Дж., відбудуться в суботу, 30-го січня ц. р. Візьмуть в них участь представники Відділів УНСоюзу місцевостей Пассейку, Клифтону, Патерсону, Магва, Випані і Ґрейт Медовс, стейту Ню Джерзі. До участи з Зборах запрошені урядовці поодиноких відділів, їхні делеґати на останню конвенцію та членство УНСоюзу і громадянство зацікавлене діяльністю союзових відділів на цьому терені. Збори відбудуться в приміщенні Українського Народного Дому в Пассейку при 237 Гоп Аве., де приміщується місцевий 42-ий відділ УНСоюзу, який здобув першенство нюджерзького стейту в ювілейній кампанії минулого року.

У СВІТІ

дер центрової католицької партії у Франції, колишній прем'єр і міністер закордонних справ, тепер лідер націоналістів, опозиційних до ніби-то угодівської політики де Ґоля в справі Альжиру, — відпекується всякого що зробили бройний бунт в зв'язку з своїми однодумцями, Альжирі. У в'язку з поголосками, наче б Бідо виїхав був до Альжиру, його секретар проголосив в часописах, що Жорж Бідо був в неділю, коли в Альжирі відбулись криваві демонстрації, в церкві у Парижі і нікуди з того міста не рухався.

● **Французькі екстремісти** в Альжирі, які виступили збройно проти уряду президента де Ґоля, є згуртовані в організації „Молода Нація" в Альжирі, яка виступає під знаком кельтійського хреста в двох колах. Це фашистська організація, що пропаґує скасування демократично-республіканського устрою у Франції та проголошення диктатури. Найбільше її членів між середношкільниками і студентами, а в політичних колах не беруть її поважно.

● **У Кейптавні** в Південній Африці, за один бльок від будинку парляменту, де білі законодатці зберігають строго-сеґреґаційну расову політику, на англіканському соборі св. Юрія висить таблиця: „Ця святиня відчинена для чоловіків і жінок без уваги на їх расу та запрошує їх до участи в усіх Богослужбах у кожному часі". Парох тієї церкви д-р Йост де Бляник, є фактично лідером опозиції білих проти расистської політики уряду, що не визнає рівности прав чорних автохтонів і мідяних поселенців країни.

● **Данель Фіга**, жидівський моряк, дістав з рабінатського суду в Ізраїлі розвід від своєї дружини, поліціянтки в Шикаґо, яка не захотіла зректися американського громадянства ані переїхати з ЗДА до Ізраїлю.

● **В Освєнцімі**, кол. Авшвіці, у Польщі, відбулась церемонія з нагоди 15-річчя визволення останніх в'язнів того страшного німецького кацету. У тому таборі згинуло 4 мільйони осіб з 23-х країн. Нинішній прем'єр Польщі Юзеф Циранкевіч, який взяв участь у тій церемонії, був в'язнем у тому кацеті з порядковим числом 62,933.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Розбишацьке передрішення

Після довгого й тяжкого історичного досвіду, навряд чи хто з українців може мати ще сумнів щодо справжніх цілей та інтенцій Московії відносно України. Ті справжні цілі: перетворити Україну в московську провінцію, а український нарід в етнічну російську масу, пізнали навіть ті, що повірили були спочатку в комуністичні грушки на вербі, а остаточно, крикнувши: „геть від задрипанки Москви", кінчали зі собою, якщо з ними не покінчували раніше.

Червона Москва, завоювавши Україну розбоєм і хитрощами, тільки розбоєм і хитрощами може вдержувати її в своїй залежності. Її розбій — це перманентне духове і фізичне народовбивство, а хитрощі — це [illegible]таблювання українського резистансу паперовими деклараціями про українську державність та суверенність „вплоть до от[illegible]ння". В рамках такого паперового обману створено фікцію совєтського українського уряду. з таких і інших імперсько-московських практичних міркувань введено підсовєтського українського представника до Об'єднаних Націй і т. д.

Українська визвольна політика, навіть при всіх суперечностях її поглядів на справи, різними шляхами й методами намагалася їх використати для українського визвольного передрішення. Важко було б з усією певністю ствердити, чи і до якої міри ці зусилля мали посередній або безпосередній вплив на теперішню совєтську імперіяльну політику, але факт, що саме тоді, як в українській визвольній політиці почалися дебати на тему теперішніх українських державно - правних „реалітетів", наступив зворот і в паперовому відношенні Московії до України, скерованому в першу чергу на закордон. Гасло до цього відвороту кинув „найрівніший між рівними" Нікіта Хрущов у своїй статті: „Про мирне співіснування", надрукованій у минулорічному числі американського журналу „Форін Афферс". В цій статті, коментуючи схвалений Конґресом і проголошений Президентом ЗДА „Тиждень Поневолених Націй", Хрущов порівняв політичний статус України, Білоруси й інших совєтських республік із статусом американських стейтів Тексасу, Арізони і Каліфорнії.

Ціль такого порівняння була ясна і недвозначна: всупереч усім деклараціям і зобов'язанням совєтської конституції закріпити на Заході століттями творений міт про „єдину і неподільну" Росію.

Як черговий крок в рамках того самого відвороту, в рямках розбишацького передрішування, треба розглядати тритижневі відвідини маріонеткових прем'єрів підсовєтських республік в цій країні, заповіджені на п'ятницю 29-го січня.

Досі було два офіціяльні повідомлення в цій справі, одне у Вашингтоні, а друге в Москві, і обидва подані з совєтських джерел. У Вашингтоні совєтський амбасадор Міхаїл Меншіков, відвідавши 18-го січня державного підсекретаря Лівінґстона Т. Мерчанта, поінформував, що „прем'єри п'ятьох совєтських республік та інші високі урядовці" прийдуть 29-го січня до Америки, щоб зревізитувати делеґацію губернаторів американських стейтів у Совєтському Союзі в червні і липні м. р. Друге повідомлення появилося в урядових совєтських „Ізвєстіях" в Москві 22-го січня. Ці відвідини відбуваються на запрошення Конференції Губернаторів американських стейтів, а між відвідувачами буде і прем'єр підсовєтської Української „республіки" Н. Т. Кальченко. Щоб не було непорозумінь, до делеґації прем'єрів Української, Грузинської, Російської, Казахської і Азербайджанської „республік" включено також голів виконкомів Московської, Ленінградської, Омської, Рязанської, Сталінградської, Вітебської і Ташкентської областей.

Ось так виглядають совєтські конституції і декларації про державність підкорених Москвою країн і народів. Совєтські прем'єри — це те саме, що губернатори американських стейтів і голови обласних виконкомів. Так їх тепер злеґрадовано вже й формально на папері, бо на ділі вони своєї влади не можуть рівняти з владою не то губернатора американського стейту, але й посадника американського міста. Це, очевидно, не перешкоджає Москві горлати про західній колоніялізм.

Деякі з губернаторів, що їх відвідуватимуть совєтські прем'єри, проголошували недавно день 22-го січня Днем Української Незалежности і добре поінформовані про змагання українського й інших поневолених Москвою народів до національної волі і державної незалежности. Відвідини совєтських губернаторів дають нову нагоду для виявлення розбишацького передрішення червоної Москви у відношенні до підбитих нею народів та для здемаскування комуно-московського колоніяльного поневолення і експлуатації тих народів.

Альжирська Сцилла і Харибда

Мітичні скелі Сцилла й Харибда, поміж якими велика небезпека чигала на відважного моряка, що мусів просмикуватись вузькою бурхливою протокою, — знаходить добру паралелю у нинішній ситуації в Альжирі. З одного боку вже протягом п'ятьох років мусульманські націоналісти - самостійники, як речники 9-мільйонової більшости населення тієї північно - африканської країни, ведуть війну проти французької колоніяльної адміністрації, яка коштує вже коло 150.000 людських жертв, фінансово виснажує Францію, захитує її міжнародній престиж та спричиняє психічну кризу. А з другого боку найактивніша частина одномільйонової французької меншости в Альжирі — колоністи, фармери, молодь, ветерани — рішуче відкидають усякі інші концепції розв'язки проблеми, як тільки повну „інтеграцію", себто асиміляцію автохтонних арабів з запевненням французам керівного, упривільйованого становища.

Поміж Сциллою і Харибдою двох націоналізмів в Альжирі розбились човни кількох французьких урядів, аж нарешті розбився й корабель 4-ої Французької Республіки. Проти центрального уряду Фелікса Ґаяра і потім П'єра Пфлімлена 13-го травня 1958 р. збунтувались французькі екстремісти в Альжирі, підозріваючи в названих прем'єрів „угодівські" тенденції супривілейованого становища.

Уряд Пфлімлена, бажаючи уникнути громадянської війни, димісіонував, а президент Коті покликав до влади генерала Шарля де Голя. 1-го червня 1958 р. республікансько - демократичний парлямент затвердив його 323 голосами проти 224, промостивши цим шлях для похорону 4-ої Республіки, що ним стала нова конституція Франції, прийнята плебісцитом 28 вересня 1958 року. 21-го грудня того ж року де Голь став президентом Франції.

Але де Голь розчарував альжирських екстремістів, які винесли його до влади. Це розчарування дійшло до свого верпіка 16 вересня минулого року, коли де Голь признав Альжирові право самовизначення, з можливістю повної державної самостійности, як базу для тривкого розв'язання проблеми. Перед французькими колоністами виринуло мариво майоризації автохтонними мусульманами і втрата колоніяльних привілеїв. Еґоїстично-матеріяльний інтерес об'єднався з емоціональним: з дійсним глибоким прив'язання до Альжиру, як до „французької" країни, без якої, мовляв, Франція не може бути великою. І під гаслом „Французького Альжиру" минулої неділі кілька тисяч екстремістів у столиці того краю, місті Альжирі, влаштували бурхливу демонстрацію, що скінчилась стріляниною, в якій 24 особи вбито, а 150 поранено.

Цей бунт політично безглуздий і трагічний. Це — доказ глибокого психологічного потрясення і світоглядового запаморочення, яке не всилі відірватися від анахронічних критеріїв думання. Це — жалюгідне явище, коли десятки тисяч французьких патріотів, які ще нині не всилі признати факт самостійної національної і політичної особовости 9-ох мільйонів автохтонних арабів в Альжирі, готові радше вмерти у збройному бунті проти власного уряду, ніж визнати цих автохтонних арабів рівноправними суверенами своєї землі. Де Голь мав рацію, назвавши цей бунт „ударом для Франції і ударом для Альжиру".

Юрій Таркович

СОВЄТСЬКЕ ПРОСОЧУВАННЯ В АФҐАНІСТАН

Коли літак президента Айзенгавера приземлився біля столиці Афґаністану, Кабулу, то приземлився він на летовищі, побудованому совєтськими техніками й інженерами за совєтські гроші, з совєтських матеріялів. І, мабуть, не один американець у супроводі Президента усвідомив це собі, маючи на увазі, що Афґаністан є країною великого стратегічного значення, як брама до Пакістану і до Індії з її небезпечними просовєтсько - невтралістичними настроями. А тим часом більшість об'єктів, які будуться нині в Афґаністані, здійснюються за совєтські гроші і під наглядом совєтських фахівців.

Саме тепер большевики будують в Афґаністані дві електрівні в північній частині країни, канал у південно-східній частині, міст через ріку Андараб, шлях від кордону СССР до Кабулу. Московський журнал „Проблеми Сходознавства" в числі 4 за 1959 рік пише, що завдяки совєтській економічній і технічній помочі в Афґаністані вже побудовано фабрику для масового випікання хліба, асфальто - бетонову фабрику і декілька бензинових баз. Будується авторемонтний завод і багато інших об'єктів. Згідно з даними кореспондентів швайцарської „Нос Цюріхер Цайтунґ, і німецької „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ", економічні пляни Москви в Афґаністані покриті тайною, але загально відомо, що совєтські економічні впливи зростають там з року на рік.

Військові впливи Москви в Афґаністані ще більші від економічних. Коло 170 мільйонів долярів вклали большевики в розбудову афґаністанської армії, а в майбутньому допомога на цю справу виноситиме ще 350 - 400 мільйонів долярів. Совєти мають повний монополь на озброювання армії тієї країни: афґаністанське летунство має в своєму складі виключно совєтські літаки і совєтських інструкторів, в танковій школі біля Герату вчать афґаністанських танкістів совєтські інструктори на совєтських танках. До військової академії в Кабулі, де донедавна були турецькі інструктори, прибули тепер совєтські старшини. Будівництво, а тепер уже навіть і адміністрація військових летовищ знаходиться в руках совєтських спеціялістів. В Афґаністані постійно перебуває совєтський генерал, який бере навіть участь в нарадах афґаністанського генерального штабу, як стверджують західньо - европейські журналісти. Зрозуміло, що в таких обставинах большевикам навіть непотрібно займатися шпигунством у тій країні, де офіційно комуністична партія заборонена. Совєти навіть не цікавляться афґаністанськими широкими масами, але ширять свою пропаґанду переважно серед інтеліґенції, яка під впливами тієї пропаґанди вороже ставиться до американців.

Під час перебування президента Айзенгавера в Анкарі, турецькі державні мужі звертали увагу на такий стан справ, рекомендуючи збільшити допомогу Афґаністанові, бо інакше ця країна цілковито попаде в совєтську орбіту. Наслідки цієї інтервенції турків невідомі, але приклад Афґаністану показує, як то Кремль просочується в економічно відсталі країни, щоб там, коштом уярмлених народів СССР, а передусім українського, скріплювати свої політичні впливи. Не одного цивільного летовища, не одного нового шляху чи електрівні потребує Україна, але на це Кремль не має ані грошей, ані матеріялів.

Англійській Партії праці знову грозить розкол

Лондон. — Англійському соціялістичному таборові, зорганізованому в політичній Партії праці та в робітничих професійних спілках грозить розкол у зв'язку з послабленням позиції офіційного партійного проводу внаслідок затяжної недуги заступника лідера партії Енюрина Бівена. Бівен перейшов 29 грудня мин. року важку операцію і лікарі передбачають, що в найкращому випадку він не зможе брати участи в політичному житті ще протягом довгих місяців. Бівен, який був колись лідером лівого крила партії, підтримував голову партії Гю Ґейтскелла в його змаганні до зміни партійної програми у пункті доктрини про націоналізацію засобів продукції та їх розподілу. Цей суто-теоретичний спір викликує в рядах соціялістів пристрасні спори. Лівиця, якої провідником став тепер Майкел, Фут, ніби найкращий після Бівена, популярний промовець серед англійців соціялістів, виступає гостро проти „поправки" до тієї точки партійної програми, яка говорить про „спільне власництво" та про „народну адміністрацію і контролю кожного промислу і кожної служби". Знову ж Ґейтскелл і його прихильники твердять, що соціялістичне доктринерство стало найбільшою причиною програ партії в останніх трьох англійських виборах. У середу 27 ц. м. починаються наради Крайового Екзекутивного комітету Партії праці. Деякі часописи гадають, що коли провалиться поправка, що її пропонує Ґейткелл, то він зречеться головства в партії, а тоді партії загрозить розкол. Інші твердять, що він буде далі боротися за своє становище.

РУСОКОСА...

Русокоса, тонкого стану,
Білі руки, як двоє крил,
Не спіймаю, не дістану,
Що минуло — вище сил.

Над задуманою Сулою
В передсвітньому тумані,
Лебідь біла, повита млою,
Ти привиділась мені,

А чи сон був —
хай прийде знову,
А чи правда — все одно.
Недокінчену розмову,
Як вино, п'ю, як вино.

Вчора, може, чи позавчора
Неба дальнього змерхла
синь?..
Русокоса та винозора,
Лебідь біла, знов прилинь.

Знову ти, лиш тільки гляну
В цей вишневий виднокіл,
Не спіймаю вже, не дістану,
Що минуло — вище сил.

Л. ПЕРВОМАЙСЬКИЙ

НА ТЕМИ ДНЯ

ПЕРМАНЕНТНА ВІЙНА

Нещодавно у Франції загинув трагічно видатний письменник - філософ Альбер Камюс. У своїх книгах він докладно показав, як геґелівське і марксівське відкидання основних понять моралі призводить до визнання справедливим того, хто переміг „будь-якою ціною".

Але фізична перемога, зокрема України, не означає ані моральної перемоги ані духової. Від часу виникнення СССР триває на тих просторах постійна, неминуча, обов'язкова війна: між переможцями і переможеними; між тими, хто, як учив Камюс, „переводили революцію і самі займали місце тиранів", і тими — народами СССР, — які бунтують проти імперіялізму Москви і духової смерти, яку проповідує комуністичне вчення.

Згаданий письменник-філософ учив, що кожна людина повинна мати гостре почуття відповідальности за всю земну кулю, за всі народи і їх долю, як відповідальність за землю - народи почував мітичний Атлант, що тримав земну кулю на своїх раменах. Ми бачимо в ці дні великі прояви американського зрозуміння такої істини: це підтверджують численні відзначення „Українського" Дня по всій Америці.

Комуністи — майстри приховувати правду. Однак, є такі великі правди, що вже годі їх приховати. „Постанова ЦК КПСС про пропаґанду", опублікована 9 ц. м. в московській „Правді", показує, що постійна війна між поневолювачем і поневоленими в СССР в „період переходу до комунізму" не згасає, а розгорається.

У цій постанові ЦК партії большевиків перелічено цілу низку „проявів", проти яких треба боротись. Отож, на „порозі комунізму" в СССР — за „Правдою" — треба боротися проти: „чужої ідеології", „проявів націоналізму", „космополітизму" (звичайно не згадується про великодержавний московський шовінізм!), проти „аполітичности", проти „ідеалізму", „релігійної ідеології", проти „примирливого відношення до порушень трудової дисципліни" (втеча з „цілинних земель", із села в місто, з інших республік СССР — в рідну республіку).

У Постанові ЦК стверджується, що „деякі групи населення СССР перебувають взагалі поза ідейно - політичними впливами", що треба докорінно перебудувати роботу комуністичних аґітаторів і т. д. Усі ці шаманські заклинання, звичайно, не розв'яжуть ані одного гордієвого вузла, жадної проблеми, що в СССР існує. Диктатура і народ, імперіялізм у 20 столітті — і поневолені народи, бажання кожної людини бути повноцінною — і намагання партії вказувати людям, як і що треба мислити. З тих джерел витікає постійна війна у Совєтському Союзі. І чим більше у світі будуть проголошувати „Українських Днів" незалежности, чим більше народів діставатимуть свободу, — тим скоріше та війна закінчиться перемогою правди і моралі. Такою ж перемогою вона закінчиться і для великого мученика і великого борця — нашого рідного українського народу.

Кю

ОСТАННЯ ХВИЛЯ АНТИЖИДІЗМУ В ЖИДІВСЬКОМУ НАСВІТЛЕННІ

Жидівський „Клюб Нового Світу" в Ню Йорку влаштував доповідь на тему „Німеччина сьогодні", з особливим узгляднениям питань відшкодування і антисемітизму. Відбулась вона ввечері у четвер 14-го січня, у жидівському „Комюніті Сентер", 270 Вест 80 вул., а доповідачем був 76-літній Бруно Вайль, видатний жидівський правник, що народився і здобув освіту в Німеччині. Так зв. „Синя Заля" наповнена була вщерть мішаною жидівською публікою із знанням німецької мови, бо в цій мові була виголошена доповідь.

В накресленому п. Вайлем образі сьогодішньої Німеччини, розуміється тільки Західньої, цікаве було підкреслення її розквіту не тільки під оглядом економічним, отже матеріяльним, але й духовим. У р. 1918 були це З'єднені Держави Америки, які журилися станом німецької марки і підтримували її своїми доляровими мільярдами. У р. 1959 є це вже Німеччина, яка журиться станом доляра і пропонує свої сотні мільйонів для його скріплення.

З 500,000 жидів у Німеччині в р. 1930 залишилось тепер 30,000 у Західній і 2,000 в Східній. Щомісячно 70 жидів вертається до Берліну з Ізраїлю. Але й для тих 30,000 жидів, порозкиданих по Західній Німеччині, відбудовуються синаґоги, колись призначені для 500,000.

Найбільшу зміну у політичних взаєминах поміж країнами Західньої Европи видно у взаєминах Німеччини і Франції, де традиційна ворожнеча обернулася на дружбу. В найактуальнішому для німців питанні об'єднання Німеччини не останню ролю відіграє факт католицької більшости в Західній і протестантської більшости в Східній її частинах.

На такому тлі доповідач шукає вияснення причин 120 випадків антисемітизму, які мали місце до 12 січня ц. р. в цілому світі і які започаткували два хлопці у Кельні вночі з 24 на 25 грудня м. р., намалювавши знаки свастики на синаґозі. До тих причин, на його думку, належать: а) традиційний антисемітизм у Німеччині і Австрії. б) політичні мотиви ворогів демократії взагалі, а очоленої Аденауером зокрема; в) краще відшкодування втрат жидів і не-жидів з німцями включно; г) балянс між гітлеритами і не-гітлеритами в лоні всього німецького народу; ґ) недоліки в шкільних історичних підручниках, у яких замовчується злочини, доконані в Третьому Райху.

З причини, поданої під б), доповідач виключив комуністів, а совєтських москалів навіть не згадав, хоч обидва ці союзники є найлютішими ворогами всякої демократії.

Найбільше цікавила доповідача справа фінансування згаданих 120 виявів антисемітизму в цілому світі. Грошові джерела для цієї справи добачує він у скритих контах німецьких націонал - соціялістів. Неможливість контролі, в чиї руки попали 500 мільйонів долярів, заморожених у ЗДА, повинна перекреслити успіх Німеччини щодо звільнення цієї суми, і в тім напрямі повинні всі впливати на уряд у Вашинґтоні.

Доповідач виключив можливість існування якоїсь спеціяльної організації, яка мала б кермувати антисемітськими вибухами, а вважає їх вислідом „ланцюгової реакції".

Апелем до боротьби за правду, рівноправність, гуманітарність — закінчив Бруна Вайль свою майже двогодинну доповідь, з виключенням будь-якої дискусії. Ось чому приходиться мені щойно тут висловити те, що я хотів зробити в дискусії після доповіді:

1) Термін „антисемітизм" для означення будь-якої нетолеранції чи помсти супроти одних тільки жидів є неправильним, бо заводить на манівці. Адже „антисемітизм" вказує на ворожість супроти всіх „семітських народів", отже й супроти арабів. І взаємна ворожнеча між жидами та арабами зводить поняття „антисемітизму" тих обидвох семітських народів до абсурду. Однозначним і науково-правильним терміном на означення ворожости, супроти жидів є тільки „антижидізм", а супроти арабів — „антиарабізм".

2) Великий оборонець жидів і член ПЕН-Клюбу, Аксель Еґґебрехт, під „антисемітизмом" розуміє „нетолерантність будь-кого супроти будь-кого".

3) Ньютонів закон, згідно з яким всяка акція породжує рівну їй реакцію, важливий також поза фізикою. Факт, що в евроамериканському, здебільшого білорасовому світі, час від часу повторюються вибухи „антижидівської", а ніякої іншої „реакції", вказує на те, що тільки жидівська „акція", а не чиясь інша, наприклад, вірменська, цю „реакцію" рівну собі викликає. Чому ж тоді жиди так наполегливо замовчують будь-яку згадку про ту частину причин антижидівських вибухів, яка на підставі згаданого закону Ньютона мусить лежати на їх боці?

„Табу" супроти заторкування питання власної співпричиновости в антижидівських вибухах, що його жиди самі респектують і такого респектування від інших жадають, вказує на те, що у своєму біблійному уроєнні вибраного народу жиди вважають себе управненими до будь-якої нетолеранції супроти не-жидів, а антижидівські злочини добачають тільки у довкружних не-жидах. Так то затирається вирішальний факт, що будь-який народ — жидівський, німецький, московський, — який уроює себе „вибраним", не може бути демократичним, бо демократія проповідує і вимагає рівноправности кожної людини, отже й кожного народу. Зрештою, проблеми „антижидізму" не розв'яжеться як слід доти, поки жиди домагаються голої правди тільки по боці анти-жидів, а не по боці і самих жидів.

В. Косаренко-Косаревич

ЯПОНСЬКИЙ НАСТУПНИК ПРЕСТОЛУ ПРИЙДЕ ДО ЗДА

Токіо. — Офіційно повідомлено, що японський наступник престолу князь Акігіто прийняв запросини від президента Айзенгавера, зроблені під час перебування у Вашинґтоні прем'єра Нобосуке Кіші, і плянує відвідати З'єдинені Держави коло 20 травня ц. р. на яких 10 до 14 днів. Тому, що в березні ц. р. дружина наступника престолу княжна Міхіко сподівається своєї першої дитини, то її приїзд узалежнений від стану її здоров'я.

Остап Тарнавський

АЛЬБЕРТ КАМЮС — СУМЛІННЯ НАШОГО ЧАСУ

(2)

Сартр стверджує, що нема Бога і людина не була створена; тому вона не має ніякого пляну, ніякої цілі — крім того, щоб розвивати себе власною вільною дією. Таким способом Сартр ставить екзистенцію вище за суть. По-перше: нема ніякої ідеї, чи зразка заки наша особовість появиться, а по-друге: ми самі творимо суть-есенцію, розвиваючи себе за своїм власним бажанням. Людської особовости ніхто не створює. Сартр стверджує, що людська особовість спершу існує, (аналізуючи при цьому саме поняття існування — стрижневе і найбільш контроверсійне поняття у філософії), а далі сама себе створює. Тут і зародок того, що деякі екзистенціялісти говорять про абсурдність людського існування.

Думка про абсурдність життя чорною ниткою пронизує творчість Альберта Камюса. Камюс, це колишній однодумець Сартра і його близький приятель. Він вийшов на літературну арену, коли Францію огорнув найвищий розпач, у розпалі другої світової війни, і вийшов із вантажем ніґілізму. Духове обличчя молодого Камюса характеризує його філософічний есей „Міт про Сизифа", написаний у 1940 році. Тут Камюс розкрив і обґрунтував доктрину абсурду. Камюс — атеїст, але він, як інтелектуаліст, знає, що людський розум не може вияснити причини і цілі людського життя. Ця свідомість вела одних інтелектуалістів до релігії, других до комунізму. Камюс — плентався за комунізмом. Його перше оповідання „Чужинець" віддзеркалює його ліві погляди. Але есей „Міт про Сизифа" ставить проблему людського існування на вістрі меча. В перших словах цього есею письменник стверджує, що „правдивим є лише одно поважне філософічне питання, а саме — самовбивство." Нема Бога, нема ніяких вартостей у людському житті, отже людині залишається лише вірити в абсурд, і лише ця віра в абсурд тримає людину при житті, не допускає її до самогубства. Але, як сказав критик Бравн, Камюс — це дволична персональність. У філософії він віддзеркалює відчай і знаходить зозв'язку в абсурді, але в житті він — людина відважної дії, яка в найбільш небезпечних ситуаціях резистансу бореться за справедливість і чесноту. Саме в цьому вартість Камюса, і саме тут підстава називати його сумлінням нашого покоління.

Форма есею притаманна Камюсові (його остання книга „Упадок" має більше з есею, як з роману), і в цьому жанрі письменник, який у своїх творах головну увагу звертає на філософічні проблеми, особливо проблеми етики, знаходить найкращу можливість вислову. В есеї „Міт про Сизифа" голос Камюса прозвучав відважно і переконливо для покоління, яке втратило віру в Бога і в моральні підстави життя. Камюс стверджує у своєму скептицизмові, що життя може мати значення лише тоді, коли людина пізнає, що воно не має ніякого значення. Як ілюстрацію до цього твердження, Камюс навів міт про Сизифа — мітичного грецького героя, якого за його скупарство боги покарали по смерті невикональною працею: котити під гору камінь, який постійно скочувався вниз. На канві цього стародавнього міту висунув він модні екзистенціяльні питання такого порядку: Якщо нема Бога, то під чиїм духовим проводом людина діє? Якщо нема ні гріха, ні пекла, то чому людина така трагічна на землі? Якщо нема ніяких перспектив, то для чого взагалі йти вперед?

Покоління, яке жило в депресії під ворожою окупацією, вибрало Камюса своїм провідником і сподівалось від нього дороговказів нової віри. І Камюс виправдав ці сподівання: він пішов власним шляхом шукання, намагаючись в часах переваги ніґілізму і терору знайти вихід. У відомому романі „Чума" (1947 р.), що перекладений на 17 мов, письменник намагається знайти моральну силу людини в гуманізмі. В цьому романі розповідається історію альжирського міста Оран, яке навістила чума. Тема алегорична, письменник має на увазі апокаліптичний жах, який навістив нашу землю під час другої світової війни, що теж загрожувала загальним знищенням людства. Проблема роману — окрема людина, а головна його постать — лікар, який взяв на себе обов'язок боротися з смертю. Та становище лікаря дуже складне: його дружина лежить хвора у лікарні в іншому місті. Цю моральну проблему розв'язує він у той спосіб, що залишається на своєму пості в ізольованому місті. Хоч автор не схвалює цього вчинку лікаря, але все ж він підкреслює силу вільного сумління людини вибирати самій собі трагічний шлях життя. Роман, як згадано символічний, і Камюс так насвітлює в ньому соціяльну етику, нав'язуючи її до політично - соціяльної ситуації: „Всюди на землі шаліє чума, всюди є жертви, і це залежить виключно від нас самих приступити чи не приступити у ряди борців із чумою". Нагороджений премією „Ґран Прі де Крітік", цей роман вказує, що його автор починає знаходити шляхи для позитивної розв'язки проблем людського життя.

Багато уваги присвячує Камюс театрові. І роман „Чума" був перероблений на п'єсу під назвою „Стан облоги" в алегоричному задумі, де чума уособлювала зневолену тоталітарну силу, якій може принести кінець самовіддана одиниця, що переборе страх. Камюс розвиває психологічний театр абстрактними, моралізаторськими алегоріями. У драмі „Непорозуміння", в трагедійній сцені з 17 століття мати і донька — власниці заїзду, забивають і грабують проїжджого гостя. Виявляється, що вбитий — це їх син і брат. Обидві жінки накладають на себе руку: мати тому, що „переживала відродження смутку через любов", а сестра — щоб „не зустріти більше огидної людської любови". У драмі „Справедливі" про атентат російських революційних змовників на російського князя в 1905 році у формі більше діялектичної розправи як сценічної дії, розгортається проблема „справедливого вбивства". У драмі „Каліґуля" про божевільного римського володаря, який у своїй тиранській самопевності хотів „досягти неможливого", виступає великий талан Камюса, як драматурга, хоч він був також дуже добрим режисером і актором. „Каліґуля" йшов незадовго перед смертю Камюса на паризькій сцені в постанові самого автора. Камюс переробив для театру роман Достоєвського „Біси", а підготував для театру роман Фокнера „Реквієм для черниці", а в останньому часі викінчував драму, героєм якої є Дон Жуан і Фавст в одній особі.

Д-р Володимир Галан

УКРАЇНСЬКИЙ БАНК В АМЕРИЦІ

I.

Вже тридцять років іде на сторінках української преси у ЗДА дискусія на тему, чи можливим є зорганізувати в цій країні український банк. Кілька тижнів тому наша мрія майже здійснилася, як 19-го грудня 1959 р. відкрила свою канцелярію в новому приміщенні та й в новому виді Українська Щадниця чи теж по американськи знана, як — Ukrainian Savings and Loan Association.

Ця нова українська банкова станиця має всі привілеї банкової установи крім одної: не має права вести окремі чекові конта для своїх клієнтів.

В чому ж значення української щадниці у Филаделфії?

По перше — це під цю пору єдина українська установа, яка є членом Федерального Банку з обезпеченням окремих ощадностей до 10,000 долярів, установа, яка затримала своє українське ім'я в офіційній назві. Це значить, що у всіх урядових звітах, які видає Федеральний Банк, є подана лише одна установа з українською назвою, а саме: Ukrainian Savings and Loan Association.

По друге — ця українська банкова установа, яка має за собою вже сорок років успішної праці для добра української громади, виконала велике діло. Лише під час другої світової війни Українська Щадниця продала державних бондів на суму 5 мільйонів долярів, даючи цим доказ жертвенности і патріотизму української громади у ЗДА. Вона теж дала українське ім'я двом американським кораблям, а саме: один назвала іменем єпископа Сотера Ортинського, а другий іменем першого українського іміґранта, Агапія Гончаренка.

По третє — відкриття Української щадниці у Филаделфії з федеральною запорукою дало наглядний доказ, що для федерального забезпечення зовсім не потрібно змінити українську назву банкової установи. Що більше, при задержанні свого українського імени, Українська Щадниця стала банковою установою для цілої дільниці. Є правило, що на просторі одної милі може існувати лише одна установа з федеральною запорукою і такою в дільниці Логан у Филаделфії є Українська Щадниця. Цю ролю нашої Української Щадниці у Филаделфії підкреслив теж під час інавгурації містопрезидент Федерального Банку п. Ставт, який з притиском заявив, що Українська Щадниця має служити потребам цілої дільниці. Дирекція Української Щадниці у Филаделфії затримала українське ім'я в назві, а хоче здобути широку клієнтелю бия-есовою солідністю і прозорістю, даючи:

1. Кращі відсотки від заощаджень;

2. Кращі умови і менші кошти при затягуванні і сплачуванні гіпотечних позичок (морґеджів);

3. Змогу видачі й виміни державних бондів у тому напрямі, щоб українська громада могла користати з державного кедиту;

4. Змогу висилати грошові перекази не лише в цій країні, але теж до всіх держав у світі.

Все це буде робити Українська Щадниця під українським іменем, маючи на всіх своїх трансакціях печать української назви і печать державного скарбу З'єдинених Держав Америки.

Українська Щадниця у Филаделфії бажає не лише затримати своє українське ім'я, але здобути для нього признання і довір'я широких кол клієнтелі. Тому на перший плян ставить солідне обслуговування клієнтів.

Відношення клієнта до банку чисто бизнесове. Клієнт, вкладаючи гроші до банку, хоче мати такі забезпечення:

1. Відповідні відсотки;

2. Забезпечення готівки у Федеральному Банку;

3. Змога вибрати гроші, коли вони потрібні.

Якщо йде про ці бизнесові питання, то Українська Щадниця вповні їх виповняє. Та тут теж треба придивлятись, як це діється. Багато банків проголошує тепер, що в 1960 році платитимуть відсотки від капіталу у висоті трьох і пів до чотирьох відсотків, та й вписувати будуть їх кожного півроку, чи навіть чверть року. В залежності, як ці відсотки обраховується, може бути випадок, що щадниця, яка признає 5%, не виплачує їх навіть у висоті 3%. Один банк проголошував, що платить 3 відсотки квартально. Але в дійсності цей банк не платить ніяких відсотків, якщо гроші вибрані перед закінченням кварталу. Тому не так висота відсотків, як спосіб обчислення рішає про прибуток на банковому конті. Українська Щадниця у Филаделфії ухвалює дивіденди за минулий рік. Часто тому зустрічається в повідомленні, що дивіденда за минулий рік була така, а наступний рік заповідається дивіденда більша. Таке проголошення не зобов'язує, бо про дивіденду рішають приходи банку, а приходів наперед не можна усталити, їх лише можна передбачувати. При визначенні дивіденди важливе теж, як довго банкова інституція існує, і як солідно в минулому виплачувала дивіденду. На цій основі можна собі виробити точну опінію про дану банкову установу.

За останніх 20 років Українська Щадниця виплачувала своїм вкладчикам 3.5 до 4 відсотків, це значить більше, ніж давали в той час місцеві банки. Коли візьмемо до уваги, що українці у Филаделфії мають коло 20 мільйонів долярів по американських банках, тоді лише за один рік втратила наша громада 200 тисяч долярів на нижчому опроцентуванню (в тих банках на один відсоток нижче опроцентування), а за ці гроші можна б мати прегарний дім. Це подвійна сума, яку збирають річно дві наші головні установи: УККА і ЗУАДК.

І ось Українська Щадниця у Филаделфії ставить собі завдання ратувати ці втрачені відсотки. З услуг Української Щадниці може користати кожний. Ощадності можна складати і поштою, як і поштою можна полагоджувати інші вплати.

Це є громадське завдання нашої филаделфійської банкової станиці.

Дуже важливою справою в житті наших людей у ЗДА є купно дому, підприємства, фарми, чи інших нерухомостей. Саме в цій ділянці маємо найбільші втрати для нашої громади. Бо коли на ощадностях тратимо пересічно 1% (часто навіть 2), тоді на гіпотечних позичках (морґеджах) втрачаємо багато більше.

Знову візьму лише Филаделфію. В 1959 році українці купили у Филаделфії коло 1,200 домів на загальну суму 15 мільйонів долярів. Гіпотечних позичок взяли вони на коло 9 мільйонів, а в Українській Щадниці, чи в котрійсь із братських допомогових установ лише на 1 мільйон долярів. Решту, около 8 мільйонів долярів позичили наші люди в інших банках, і їм заплатили високі відсотки. Знову ж які суми вплатили наші люди при полагодженні записів, чи так званого сетлменту. Лише на різних оплатах, не нараховуючи обов'язкових вплат, як податок, інтабуляція, втратила наша громада коло 60 тисяч долярів тому, що ці справи полагоджували інші банки. До того ще треба рахувати забезпечення від вогню, що винесло не менше 240 тисяч долярів. З того 40 тисяч долярів — це прибуток установи, яка полагоджує справу і цей прибуток пропав нашій громаді. Загальна втрата 100 тисяч долярів. А ті 8 мільйонів, які позичили наші люди в інших банках, приносять річний прибуток щонайменше 480 тисяч долярів. Якщо б ці гроші були позичені в Українській Щадниці, тоді вона могла б затруднити ще з десятьох працівників, які були б корисні для української громади. Особи, які купують будинки на так звані федеральні морґеджі (Федерал Гом Адміністрейшен), повинні знати, що вони платять не 5.75 відсотка, але 6.25 відс. Теж і наші ветерани, які дістають морґеджі на низькі відсотково морґеджі, переконуються, що й їм варто прийти і порадитись перед купном дому в Українській Щадниці.

Значить перед нашою Українською Щадницею ще одно велике громадське завдання: допомогти зменшити видатки при купні дому. Купуючи, кожний повинен звернути увагу на обставину, щоб установа, яка дає позичку, не старалася зразу захопити дім, коли клієнт із-за важливої причини не у спромозі заплатити рати. Українська Щадниця змагає до того, щоб допомогти своєму клієнтові стати повноправним власником дому. Це і причина, чому Українська Щадниця відраджує купувати дім з великим морґеджом, чи теж на довгі роки виплати, змагаючи, щоб людина при 60-му році життя мала вже сплачений дім. Це також громадське завдання, що його виконує Українська Щадниця.

Крім цих операцій Українська Щадниця посередничить при закупні державних бондів. На кожному державному бонді, купленому через Українську Щадницю є печатка: Ukrainian Savings and Loan Association. І це є дані для статистики, що українці купують державні бонди.

Українська Щадниця веде для вигоди клієнтів всякі грошові операції. Приймає вплати на покриття комунальних рахунків, продає подорожні чеки Амерікен Експрес Компані, висилає грошові перекази до всіх країн нашої землі.

Наша Українська Щадниця, яка створена українськими засобами — вплатами українських вкладників предкладає свої послуги всій українській громаді у ЗДА.

Її адреса така:
ниидллллм

Ukrainian Savings and Loan Association
1321 W. Lindley Avenue
Philadelphia 41, Pa.

В Пассейку вивішено український прапор

Я пишу „вивішено" — і не пишу, що повівав, чи не повівав український прапор тому, що він повівати не може, бо в Пассейку чомусь українського прапору не вішають на щоглу, а забивають два цвяхи в футрину вікна і він так звисає по стіні вниз. Але я думаю, що в майбутньому прапор буде повівати.

28-го січня посадник міста Пассейку Пол Демюра приймав українську делеґацію на чолі з головою УККА п-нею М. Стефанів і підписав деклярацію про встановлення Українського Дня в Пассейку. Від українців католиків брав участь о. В. Вілинський, а від українців православних о. прот. С. Біляк не міг взяти участи, бо захворів. Я згадую про о. прот. С. Біляка тому, що він з мейором міста ту церемонію підготовив. В церемонії підписання деклярації в Ситі Голл взяло участь двадцять осіб.

В неділю 24-го січня відбулася врочиста Академія для відзначення 22-го січня, на якій посадник Пассейку Пол Демюра привітав українську громаду з нагоди 42-их роковин проголошення Самостійної України та передбачав, що прийде день, на який вже не треба довго ждати, коли Україна буде вільною. Велика заля Української Централі була переповнена.

В. Маруняк.

Украінсська фундація в Альбертійському університеті

Пані Ірина Ґонсет та її сини, п. Ф. Р. Ґонсет з Норт Голівуду, Каліф., створили в Албертійському університеті постійну фундацію, яка з прибутку капіталовкладу постачатиме значні фонди на розбудову Української Бібліотеки ім. Романа Ґонсета в університеті. Від початку існування цієї бібліотеки, від 1951 р. дотепер, зібрано в ній коло 4,000 вибраних творів української культури та слов'янознавства. Між ними находимо рідкісні та безцінні українські видання минулого століття, що їх пані Ґонсет купила в шанхайській, бувшій царській бібліотеці.

Албертійський університет надав цій бібліотеці назву сл. п. Р. Ґонсета, з пошани до великого науковця і винахідника українського роду в Канаді й ЗДА. Проф. О. Старчук, голова слов'янського відділу, заявив, що до цієї бібліотеки щорічно напливатиме кількасот книжок української літератури й науки і це матиме велике значення в дальшім поширенні слов'янських, а в першу чергу українознавчих студій в університеті.

Президент Албертійського унівеситету, д-р В. Г. Джовнс, висловив панству Ґонсетам щиру подяку від себе особисто й від Ради Ґовернорів університету за створення цієї важливої фундації.

О. С.

Короткі Вістки

● В Ню Йорку у віці 38-х років у сні померла славна театральна і кінова зірка Діяна Беррімор, яка походила зі славної родини акторів, бо відомими акторами були її батько, тета і дядько. Два роки тому появилася була її автобіографія під заголовком „Забагато, завчасно". Лікар ствердив, що смерть сталася внаслідок „природної причини".

● Асванська гребля, що її почали будувати в Єгипті, яка має створити найбільший у світі штучний збірник води, грозить затопленням одної з найцінніших архітектонічних пам'яток світу — святині Абу Сімель, збудованої Рамзесом II в 1,500 році перед Христом. Для здвигнення захоронного муру треба би найменше 30 мільйонів долярів. Не маючи надії дістати їх, єгипетські власті почали переводити детальні світлини з існуючих решток тієї святині, щоб залишився від неї бодай слід в архіві.

Український Літературно-Мистецький Клюб
Ню Йорк, 149, 2-га Ев.

З українського Літ.-Мист. Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 29-го січня ц. р., Василь Косаренко-Косаревич доповідатиме в Клюбі на тему — „Найцікавіші події з моїх споминів". Початок о год. 8-ій вечора.

СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

для відзначення
41-ЛІТТЯ З'ЄДИНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ та
42-ліття УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ САМОСТІЙНОСТИ
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ
в ТРЕНТОНІ, Н. Дж.

— влаштовує —

в неділю, дня 31-го січня 1960 р.

в залі ПАРАФІЇ ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ
при 843 Аделайн вул. — в Трентоні

СВЯТО
САМОСТІЙНОСТИ і СОБОРНОСТИ
Української Народної Республіки

на якому, святочну промову виголосить
Отаман УСС — д-р Никифор ГІРНЯК.

В мистецькій частині програми братимуть участь:
Дарія КУЗИК, Христя КОВШЕВИЧ, Люба ТУРЧИН, Степан ШИЛКЕВИЧ, Іван САМОКІШИН, ГРИГОР КОНОНЕНКО, пластунки, сумівці, одумівці.

ПОЧАТОК — в 6:00 год. вечора.

Цього самого дня, в неділю, 31-го січня ц. р., в трьох місцевих українських церквах, будуть відправлені в намірені Українського Народу та Його Державности

ТОРЖЕСТВЕННІ БОГОСЛУЖЕННЯ
та
ПАНАХИДИ

за спокій душ Українських Героїв, що віддали своє життя за Батьківщину.

Після церковних торжеств, в неділю, 31-го січня ц. р., в залі Парафії св. Йосафата, при 1195 Дуц Евеню, за ініціятивою місцевої Станиці Організації Української Молоді „ПЛАСТ" буде проведений традиційний

АПЕЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

присвячений Світлим Роковинам Української Державности і Соборности.

Початок Апелю — в 12:00 год. дня.

Чистий дохід із усіх святкувань призначується в користь Українських Інвалідів.

Святочний Комітет звертається цією дорогою до Українського Громадянства — мешканців Трентону й Околиці — гідно і достойно відзначити цьогорічні Роковини Державности і Соборности України та масовою участю у церковних і світських святкуваннях, заманіфестувати перед своїми й чужими, нашу національну зрілість та наше пов'язання з поневоленою Батьківщиною.

Увага! Увага!

КЛІВЛЕНД і ОКОЛИЦІ!

Українські Злучені Організації,
ВІДДІЛ УККА — в КЛІВЛЕНДІ, Огайо
ЗАПРОШУЮТЬ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО
на

СВЯТО
ДЕРЖАВНОСТИ і СОБОРНОСТИ

в неділю, 31-го січня 1960 р.

в авдиторії
Lincoln High School
при 3001 Scranton Road

На Святі виступить з промовою
Президент УНР в екзилі
д-р Степан Витвицький.

В ПРОГРАМІ:
1. Відчитання Проклямацій „Українського Дня";
2. Привітання і святочна промова;
3. Фортепіянове сольо — Надія ВОЛЯНИК;
4. Деклямація — Марта ГОРДІЙЧУК;
5. Скрипкове сольо — Леся РУДЕНСЬКА;
6. Хор „ДНІПРО" — диригент Євген САДОВСЬКИЙ.

ПОЧАТОК — в год. 4:00 по пол.
Вступ для ДОРОСЛИХ — $1.50
ШКІЛЬНА МОЛОДЬ — 50 центів.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНИЙ ІНСТИТУТ
при Науковому Товаристві ім. Шевченка в ЗДА

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

— відбудеться —
в СУБОТУ, 30-го СІЧНЯ 1960 р.
в 6:00 год. вечора
в залі НТШ — 302-304 Захід 13 вул. — в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:
1. Директор Інституту, сотник мгр. Зенон СТЕФАНІВ — Відкриття;
2. Д-р Степан РІПЕЦЬКИЙ — доповідь на тему: „Бій під Крутами у світлі моїх дослідів".

ГОСТЯМ РАДІ!

Доїзд підземкою: зупинка лінії Індепендент при 14-ій вул. і 8-ій Евені в Ню Йорку.

ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Ділимося з Українським Громадянством сумною вісткою, що

бл. п. ПАВЛО ТАЛАН

громадський діяч,
член численних культурно-освітніх Товариств, б. старшина УНР, основник і кількакратний член Управи Товариства „САМОПОМІЧ", Відділ в Балтиморі та член Фед. Кред. Кооперативи „САМОПОМІЧ" в Балтиморі,

по довгій та тяжкій недузі відійшов у Вічність дня 23-го січня 1960 року.

ПОХОРОН відбудеться в ЧЕТВЕР, 28-го СІЧНЯ 1960 року, в год. 9:00 ранку.

Управа Т-ва „САМОПОМІЧ"
Відділ у Балтиморі

Замість квітів на могилу
бл. п. ПАВЛА ТАЛАНА
Управа Т-ва „САМОПОМІЧ" складає — $10.00 на залишенців.

Ділимося з Українським Громадянством сумною вісткою, що

бл. п. ПАВЛО ТАЛАН

бувший старшина УНР,
основник Відділу ОбВУА, та довголітній його голова,
по довгій та тяжкій недузі
упокоївся в Бозі дня 23-го січня 1960 року.

Похорони відбудуться в четвер, 28-го січня 1960 року, в год. 9:00 ранку.

За Управу Відділу ОбВУА:
І. БЕНОВСЬКИЙ — секретар

Замість квітів на могилу

бл. п. полк. Павла Талана

заслуженого громадянина, із великим зрозумінням для долі залишенців в Европі, висловлюємо глибоке співчуття Дружині Покійного,

та складаємо на УМСХ в Мюнхені, для залишенців

Галина і Данило ПИСЕЦЬКІ	$ 5.00
Анна і Семен ПОЛІЩУКИ	5.00
Анна і Емануїл ПРИТУЛИ	5.00
Наталя і Володимир РОМАНОВСЬКІ	5.00
Марія і Остап ХАРХАЛІСИ	5.00
Ярослав СУШКО	1.00
Іван МАЛКО	1.00

Увага! Увага!

ПАССЕЙК, КЛІФТОН та ОКОЛИЦЯ!

В суботу, 30-го січня 1960 р.
в год. 7:30 вечора
в приміщенні УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 237 Hope Avenue — в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

— відбудуться —

ОСНОВУЮЧІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ
Відділів УНСоюзу
з ПАССЕЙКУ, КЛІФТОНУ та ОКОЛИЦІ.

В цих Зборах повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делеґати та Члени таких Відділів УНСоюзу:

ПАССЕЙК	42, 97	МАҐВА	394
КЛІФТОН	182	ВИППАНІ	172
ПЕТЕРСОН	64	ҐРЕЙТ МЕДОВС	143

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Оснування Окружного Комітету;
2. Вибір Управи Окружного Комітету;
3. Намічення діяльности.

ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНЕ ТАКОЖ ВСЕ МІСЦЕВЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

В локалі 103 кравців

ЗБОРИ ЧЛЕНІВ локалю 103 А.К.В. оф А.
— відбудуться —
в П'ЯТНИЦЮ, 29-го СІЧНЯ 1960 р.
в год. 8:00 вечора
в приміщенні — 431 Іст 6-та вул. — Ню Йорк.
Важні справи локалю.
Після Зборів — ПРИЙНЯТТЯ для Членів лок. 103.
Пенсіонери лок. 103 зголосяться у секретаря Гр. СЕМЕНЮКА.

Український Хор „БОЯН"
при церкві СВ. ВОЛОДИМИРА
в ЕЛИЗАБЕТІ, Н. Дж.
влаштовує

ПРОСФОРУ зі ЗАБАВОЮ

в неділю, 31-го січня 1960 р.
в год. 5:00 по пол.
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 214 Фултон вул.
Оркестра: Б. ГІРНЯКА — Вступ: 3.00 дол.

ПАМ'ЯТАЄТЕ „СОЮЗІВКУ"? ПАМ'ЯТАЄТЕ ЧАРІВНІ ВЕЧОРІ І ЗАБАВИ?

УСЕ ЦЕ, ЦІ НЕЗАБУТНІ ВАКАЦІЙНІ ДНІ Й ПЕРЕЖИВАННЯ НА ТІЙ ЧУДОВІЙ ОСЕЛІ УНСОЮЗУ ПРИГАДАЄ ВАМ ТЕПЕР ДРУГИЙ

ЗИМОВИЙ БАЛЬ „СОЮЗІВКИ"

що відбудеться старанням ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ НЮ ЙОРКУ

в СУБОТУ, 6-го ЛЮТОГО 1960 р. — в залях Українського Народного Дому — при 140 Другій Еве. в Ню Йорку

ПОЧАТОК О ГОД. 9 ВВЕЧОРІ — Вступ — ТІЛЬКИ $2.00 — ПІД ЧАС ЗАБАВИ — РІЗНІ НЕСПОДІВАНКИ

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

КАЛГАРИ, Алта. — Річні Загальні Збори Відділу ч. 500 відбудуться в неділю дня 31-го січня 1960 р. о год. 3:00 по пол. в залі Філії УНО з таким порядком нарад: 1. Відкриття Зборів і вибір Президії; 2. Відчитання протоколу із попередніх Заг. Зборів; 3. Звіт уступаючої Управи Відділу; 4. Дискусія над звітами; 5. Звіт контролерів; 6. Уділення абсолюторії уступаючій Управі Відділу; 7. Вибір нової Управи Відділу на 1960 р. 8. Справа приєднування нових членів; 9. Вибір двох делегатів до місц. Відділу КУК; 10. Внески і запити. — Михайло Кокольський, секретар.

КАТАЛОГ книжкої Книгарні „Свободи"

83 GRAND STEET — JERSEY CITY 3, N. J.

Належність за книжки просимо слати тільки чеками або поштовими переказами.

ПРОСИМО ПЕРЕХОВУВАТИ НАШ КАТАЛОГ.

(2)

Килимник С.: Король Данило (землею українською)	0.50
Кисілевська О.: Листи з-над Чорного моря (з ілюстр.)	2.00
Коваленко Л.: Рік 2245 (роман-утопія)	2.25
В часі і просторі — п'єса	2.00
Ковальська М.: Ганна, роман	0.90
Королів-Старий В.: Згадка про мою смерть	2.00
Коренець О.: Зшиток малого монґола	0.60
Косаренка-Косаревич В.: Московський сфінкс	6.00
Кобилянська О.: У неділю рано	2.00
Кобець О.: Записки полоненого (Пригоди і враження учасника першої світової війни)	3.50
Коцюбинський М.: Твори в двох томах	9.00
Крупницький Б.: Гетьман Пилип Орлик	0.80
Куліш М.: Твори	3.50
Курдидик А.: Етюди (мініатури)	1.50
Ладонько Н.: Україна — трагедія укр. народу в 6 карт.	0.40
Левіцька-Холодна: Шлях велетня — розповідь про життя Тараса Шевченка	3.50
Лепкий Б.: Мазепа, повість бр. 2.50 опр.	3.00
Крутіж	0.70
Під тихий вечір	1.95
Писання, І, ІІ	5.00
Трилогія, 6 томів	21.00
Липа Ю.: Призначення України	1.50
Лотоцький А.: Княжа слава	1.00
Любомирський С.: Жорстокі світанки, роман, 2 томи	2.00
Між славою і смертю 3 т.	2.40
Під молотом війни — 4 т.	8.00
Мандрівка по головних містах земель України — гра для українського юнацтва	2.90
Маланюк Є.: Остання весна — поезії	1.50
Маланюк Є.: Поезії бр. 2.50 опр.	3.00
Макух, д-р І.: На народній службі брош.	7.75
опр.	9.25
Марголин А.: Державний устрій Спол. Штатів Аме-ки	1.50
Мірчук П.: Українська Повстанська Армія	3.00
В німецьких млинах смерти	2.00
Михаїл Архиєпископ: Пояснення Св. від Іоана	2.50
Мицюта Л. і Драган А.: Українці у вільному світі	2.00
Мудрик М. А.: Світанки і сумерки	1.00
Нагаєвський І. о.: Тернистим шляхом, спогади священика про Березу	1.75
Назарук О.: Роксоляна, іст. повість	2.50
Наш Львів — Ювіл. збірник під ред. Л. Лепкого	3.00
Не забули спом'янути — памяткова книжка з нагоди відкриття памятника Т. Шевченка	0.50
Неприцький-Грановський Ол.: Іскри віри	1.50
Осінні узори	1.50
Овечко І.: Ти був чужий — Бразилія очима українця	1.50
І сталося чудо Боже (про чудотв. молитви о.Ліми)	0.50
Обірвані струни: антологія поезії бр. 3.00, опр.	3.50
Одрач Ф.: В дорозі — нариси	1.50
Олесь Ол.: Чужиною — поезії	0.50
З журбою радість обнялася — поезії	1.00
Онацький Є.: На руїнах минулого — роман	2.50
Онацький Є.: Спрага справедливости	0.75
Наше національне ім'я — герб	0.35
Очима душі — голос серця — горе — співи	1.50
Онацький Є.: У Вічному Місті, спогади	4.00
Осьмачка Т.: Китиці часу (нові твори)	0.65
Островерха М.: Гомін з далека — нариси	1.00
Обніжками на битий шлях 1921-1926	1.50
Без докору, міркування на мист. теми	0.75
Паньківський К.: Від держави до Комітету	2.00
Парфанович С.: У лісничівці	1.50
Інші дні	0.80
Загоріла полонина	0.50
У Києві	0.75
Парфанович С.: Люблю Діброву	1.60
Пасічник М.: З вишневих садів — збірка новель і опов.	1.25
Перелісна К.: Ой, хто там	0.80
Для малят про звірят, віршики для дітей	0.60
Перелісна К.: Ой хто там? віршики для дітей	0.80
Петлюра С.: Статті, листи і документи бр. 6.00, опр.	7.00
Підручник громадянства (Citizenship Handbook)	0.50
Повстенко О.: Катедра св. Софії у Києві	12.50
Подвезько М. Л.: Українсько-англійський словник	5.00
Англійсько-Український словник	5.00
Понеділок М.: „А ми тую червону калину... (п'єса на 3 дії і п'ять картин)	0.50
Полтава Л.: Чи зійде завтра сонце	1.00
Прокоп М.: Україна і українська політика Москви	0.60
Приходько М.: Я прошу слова	0.60
Рабій М.: Напередодні (історичні нариси)	1.00
Радзикевич Г.: Історія української літератури І, ІІ, ІІІ	4.50
Ріпецький Ст.: Українське Січове стрілецтво	6.00
Савицька І.: Наша хатка	1.50
Незабудьки опр.	2.50
бр.	2.00
Сагайдачний П.: В його тіні — нарис	0.75
Самійленко Ст.: Дні слави — спогади	2.00
Савицька І.: Золоті дзвіночки — казки для дітей	2.00
Самчук У.: Чого не гоїть огонь	3.75
Ост — роман	3.00
Марія — хроніка одного життя	2.00
Темнота, роман	4.00
Сацюк О.: Смертоносці — оповідання на тлі пережитого	1.00
Сенько Г.: Штани латані у клітку	0.40
Народні приповідки — частівки	0.40
Підсовєтські анекдоти	1.00
Сергієнко М.: У кігтях тиранів	1.00

Замовлення слати на адресу:

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Д-р Михайло Гук говоритиме про застосування гіпнози в лікуванні

Ню Йорк. — На зборах асоціяції Українсько-Американських Професіоналістів, що відбудуться в п'ятницю дня 29 січня ц. р. в Українському Інституті Америки при 2 East 79th Street в Ню Йорку о год. 9-ій вечора д-р Михайло Гук з Гилсайду, Н. Дж. говоритиме про свою практику в застосуванні гіпнози в деяких специфічних випадках клінічного лікування. В минулому д-р Гук застосовував успішно гіпнозу для цілей анестезії під час рірургічних операцій. Д-р Гук є абсольвентом медичного факультету Гайдельберзького Університету і, перебуваючи в ЗДА, завершував свої студії в ділянці експериментальної гіпнози в американських коледжах і шпиталях. Під сучасну пору д-р Гук працює в шпиталях в Орендж, Н. Дж. і в Елізабеті, Н. Дж.

Сенат обмежує пожертви приватних осіб на виборчу кампанію

Вашингтон. — 25-го січня Сенат більшістю 56-ох до 22-ох голосів прийняв законопроєкт, який визначно обмежує пожертви одиниць на виборчу кампанію. Цей закон, коли б його прийняв Конгрес, мав би діяти аж від 1-го січня 1961-го року і не мав би ще важности під час цьогорічної виборчої кампанії. Прийняття цього законопроєкту було несподіванкою навіть для деяких його прихильників, які потішають себе тим, що Палата Репрезентантів його відкине. Головніші пункти нового законопроєкту, який мав би заступити закон із 1925 року, є такі: (1) Кандидат мусітиме звітувати про видатки на кампанію перед правиборами на стейтових урядовців. (2) Стейтові і міські комітети мусітимуть звітувати про видатки під час кампанії за вибір федеральних кандидатів, якщо ті видатки переходять $2,500. (3) Одна особа зможе жертвувати тільки $10,000 на виборчу кампанію. Тепер вона може жертвувати тільки $5,000, на одного кандидата, але число кандидатів не є обмежене, так що одна особа може дати мільйон долярів. Тепер Крайовий Комітет міг видати на виборчу кампанію Президента три мільйони долярів, а новий закон збільшує ту суму до $12,-500,000. Проти прийнятого Сенатом законопроєкту виступають південні демократи і частина республіканців, які твердять, що цей федеральний закон обмежує в дечому права стейтів.

Роджерс пропонує третейські суди для запевнення неграм виборчих прав

Вашингтон. — Головний прокуратор Вільям П. Роджерс 26-го січня заявив на пресовій конференції, що він пропонує покликати до життя третейські суди, які під час виборів могли б запевнити право голосування негритянським виборцям в південних стейтах. Члени тих судів дбали б про те, щоб всі негритянські виборці були поміщені на виборчих списках, а пізніше, щоб вони всі могли віддати свої голоси. Новиною в пропозиції уряду є те, що ті третейські суди мали б право діяти не тільки під час федеральних виборів, але також і під час стейтових. Плян Роджерса є дальшейдучий, як минулорічна пропозиція Комісії Громадянських Прав. Коли б якийсь урядовець діяв проти заряджень тих третейських судів, то він мусів би відповідати за злочин образи суду, а судити його мав би право сам суддя, а не суд присяжних. Пропозиція Роджерса перекреслила всі дотеперішні пляни демократів в справі запевнення виборчих прав кольоровому населенню. Південні демократи мусітимуть ясно заявити, чи вони за те, щоб негри могли голосувати чи за те, щоб можна було різними штучками позбавляти їх виборчих прав.

Американські, канадійські й совєтські науковці обмінюватимуться інформаціями про Північний океан

Ню Йорк. — Як повідомляють із Калґарі в Алберті, Канада, прийшло до порозуміння між американськими, канадійськими й совєтськими науковцями про виміну наукових інформацій в справі дна Північного океану. Цей договір має затвердити уряд СССР. Він свідчить про те, що ЗДА закинули свою дотеперішню політику в цій справі, бо фльота ЗДА була проти того, щоб опублікувати вісті про занурювання до води глибше як на 1,800 стіп. Причина такого становища була в тому, щоб не допомагати ворогові пізнати глибину Північного океану, щоб він не міг цих відомостей використати для висилки попід воду своїх підводних човнів із керованими ракетами проти ЗДА. На основі нового порозуміння в Калґарі ЗДА мусітимуть публікувати свої відомості про Північний океан; те саме мають зробити Канада і СССР.

Читайте українські книжки є газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — до сили!

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ТАРЗАН, ч. 4,396. Крадені папери.

Тарзан негайно приступив до „незнайомого" і грубовато запитався: — Хво ви?.

Кросс подивився неприязно, хвилювався, але вкінці промимрив збентежено відповідь. — Я, ах, щож, ось мої особисті документи.

Джордж Рокі, представник Савтгемптонської забезпечевої компанії, — читав Тарзан. — Так, сказав Кросс, кмітливо здобуваючи рівновагу. — Я досліджую тут справу пропалого срібла й злота.